

— Բրենս Ալեքսանտր էվէլէքի կին
այլադ վալէա ին Ֆիլիպէեէ կէլիպ,
էհալի թարաֆընտան իՏթիրամաթը
ֆոյիգա իլէ գապուլ օլունմուշ, վէ
Պուլկար ուլու քիլիսէսինտէ իծրա օ-
լունան տուատա հազըր պուլունտըգ-
տան սօնրա, հիւրիւմէթ գ օնաղընտա
վիլաեէթին մէմուրիինի միլքիեէ վէ

Մէմարիքի մահաբերութիւնը շահանէ նին իրարմանութեան սէնէ վիտէսի պէտք վեճահի ամի տիր:

Ավարիական 300 000 գըլեւէ, ին կիւմէրա, Համպուրկ վէ Պրէմէ 1 միւրեոն 600 պին գըլեւէ, իմարիական 300 պին գըլեւէ, Պրանստա 100 000 գըլեւէ, Բուլղարիական 500 000 գըլեւէ, Մըսըրա 2 000 000 գըլեւէ, քիճէման 10 միւրեոն գըլեւէ:

ՀԱՄԱՐԻՔԻ ՄԷՃՄՈՒԱՅՐ

Էնգարէ, ֆիյ 5 նիսան. - Պու կիւն թէքմիլ օլան կէշէն օն պէշ կիւն զարֆընտա թիֆիլիք սաթըլը, կէշէն սէնէնին միւրեոնութիւն մէղքիւրէ զարֆընտա 12 250 գըլեւէնէ վարմըլ իքէն, 20 000 գըլեւէնէ, վէ սէնէնին պիտանէթինտէն պէրու 59 200 գըլեւէնէ պալիդ օլմուշ տուր: Պիտաթար, մալըն ճիւնինէ կէօրէ, իրայի օսմանի 100 դրուշտան 9 1/2 իլէ 12 զըրուշ արաւընտա գայիֆ տիր:

Պուշտայ քիլէսի 9-11 վէ արբա քիլէսի 6-7 վէ սարը պալմուշ 13-14 դրուշա վէ պէնէրի 20-40 դրուշտան թիֆիլիք քէշիսի տէրիսի վէ 3-4 դրուշա քէշի վէ գօնուշ տէրիսի, վէ չիֆթի 300-700 դրուշա Գըր շէնրի քիլիսի, վէ ատէտի 80-120 դրուշա սէճճատէ ֆիլուլթ օլունմագտա տիր:

Մէսարիֆի Նագիլիէ՝ պէնէր գըլեւէնէ իշին տէվէ իլէ 28 քաթըր իլէ 25-26 բարա բատտէսինտէ տիր:

Տէրիսատէթ իւղէրինէ գամպիօ ֆիտաթը իրա 100 դրուշ Նիսապըլլա 99-99 1/2-100 դրուշա տիր:

Թրապիզօն ֆիյ 28 մարտ. - Իրանըն թրանսիթ մուամէլաթը՝ մարտ 27 տէ պէր վէճհի ամի խիւլասա իտիլի:

Մարտ 13 տէ Իրանա կէօնտէրիլմէք իւղը մէվուտ էշեա. 1063 տէնկ:

13 մարտտան 28 է գատար կէլէն մանիֆաթուրա 1035 տէնկ:

13 մարտտան 28 է գատար կէլէն միւլթէլիֆ էշեա 970 տէնկ:

Եէքիւն 12 639 տէնկ:

Կէլէն 15 կիւն գարֆընտա սէվգ օլունան 4525 տէնկ:

Եէքիւն 8114 տէնկ:

Թէպրիզէ գատար մէսարիֆի Նագիլիէն պէնէր գամթարտա տէնկ իշին 450 վէ սանտրգ իշին 400 դրուշ տուր: 300 տէվէ կէլիւշ վէ 1000 տէվէ տա խի պէքէնմէքտէ պուլունմուշ տուր:

Թարապուշը զարպ միւրեոնութիւն ճէլիլէսի տալիլիստէ քեային Ֆէսաթիօ Նամ մահէլլէն քիւշատ խիլիսի կէշէնտէ իրան օլունան թէլէկրաֆ մէքէզինտէ ատի վէ թէհիւլտիւ մէքեթիպ գապուլ վէ թաթիլ օլունմագտը Բօսթա վէ թէլէկրաֆ Նէգարէթի ալիէսի Թարաֆընտան պիլիլիլիէթ:

ՐԷՍՄԻ

Մուամէլաթը թիւճճարիէն վէ սարաֆիէնէ տայիր ումու մարապար հագգընտա գայիմէ ալընըպ, մէրիւնէթը աճքեաթընա պիլ իսթիզան իրատէյի սէնիւնէյի ճէնապը Բատիւշահի շէրէֆմուլթալիք պուլունման Նիգալմամէնին սուրէթի տիր:

1. մատտէ. - Պօրսա՝ թիւճճար վէ պանքէր վէ գօմիսիօնու վէ մուպաեաթը վէ քէօշէ սարաֆըլարը վէ էմթաա տէլլալարը վէ գարաաա վէ սիկուրիթաթը վէ սէֆինէ սահիպէրի վէ սէյր ու սէֆային գումբանիալա:

ընըն աճէնթէրի իլէ տօղրուտան տօղրուեա վէ եա պիլ վարթա թիւճարէթ վէ պանքէրիք վէ թահվիլաթը ումուլիէն վէ սայիր մուամէլաթը սարաֆիէնէ ինքսիլլէ մէշըն պուլունման քեաֆիէյի քէսանըն թէճէմիլլէրինէ մահսուս պիր մահէլլ տիր:

2. մատտէ. - Պօրսալար՝ տէվլէթէ պիտ տիր, վէ քեաֆիէսի թիւճարէթ Նէգարէթինէ մէրպուլ տուր, վէ թիւճարէթ օտուլ թէշըլլ գըլընմիւշ օլան շէնրիլէրին միւրեոնապ վէ թիւճարէթ կէսա օլունմագտա պիրէր պօրսա քիւշատ օլունմագտ տիր:

3. մատտէ. - Տէրսատաթէթ պօրսա սը տօղրուտան տօղրուեա թիւճարէթ Նէգարէթինտէն թայեյին օլունան գօմիսիւրին թահվը իտարէ վէ Նէգարէթինտէ պուլունմագտը կիպի, վիլաեթի պօրսալարը տաթի վագը օլունմագտը մահէլլ վալիլէրի վէ եա մուլթաալըլարը թարաֆընտան ինթիլապ վէ թիւճարէթ Նէգարէթինտէն թատիգ օլունմագտ գօմիսիւրին Նէգարէթի ալթընտա պուլունմագտ տիր:

4. մատտէ. - Պօրսատա պէր վէճհի բէշին վէ եա վատ իլէ ճէրէեան իտէճէք մուամէլաթ, էվլէլա՝ հէր կէօնէ զէլայիր վէ էմթաանը պիլ վէ շիրաթը, սանիէն՝ հէր Նէվ էշեա վէ մէսթիւքեաթը մատէնիւնէն պիլ վէ շիրաթը, սանիէն՝ սէֆային սիկուրիթաթը, րապիէն՝ Նամվը սէֆային, խամիսէն՝ պէրէն վէ պահիէն Նագըլ էշեա վէ էմթաա, սուտիւնէն՝ բօլիշա վէ սըբարըլ թահվիլաթը տէվրի սապիէն՝ տէվլէթը Ալիէնին թահվիլաթը ումուլիէն իլլէ տէվայիրի տէվլէթտէն Նէշը վէ իլիւսա օլունմագտ պիլ վէ շիրաթը ճայիգ օլան հէր կէօնա սէրիլէր վէ անթիւմ գումբա Նիսալարըն պօրսաեա գայտ վէ իտիլա օլունան հիստէ սէնէտաթընը վէ հիւքիւմէթի Սէնիւնէնին ինք վէ բուլասաթը թահվիլ օլունմագտան սօնրա պօրսատա գայտ վէ իտիլա իտիլէն հէր Նէվ էսհամի ումուլիէն Նին պիլ վէ տէվրի խուսուսարընտան իպարէթ տիր:

5. մատտէ. - Պօրսա՝ թաթիլ կիւնլէրինտէն մատաա պէնէր կիւն մուպեէն օլան սաաթարտա քիւշատ օլունա ճագ սըր: Պօրսաեա մահսուս օլան էպիսիւնէն պիր շիւպէսի՝ էմթա վէ էշեայը թիւճճարիէն վէ սանիլլիէնէ վէ տիկէր շիւպէսի տաթի էսհամը ումուլիէն իլէ տէօրիւնիլ մատտէտէ պէեան օլունտուղը իւղըլ, պօրսաա գապիլի պիլ վէ շիրա օլան սայիր սէնէտաթ վէ հիսալէրին մուամէլաթընա թաթիսի օլունմագտ տիր:

6. մատտէ. - Մատտէյի սապըլաաա պէեան օլունտուղը իւղըլ, մուպեէն օլան սաաթարտան էվլէլ վէ եաթուտ սօնրա պօրսատա էսհամը ումուլիէն վէ եա թիւճարէթ վէ սայիրէն տայիր պիր կէօնա մուամէլաթըն վուգուի ճայիգ տէյիլ տիր:

7. մատտէ. - Տէօրիւնիլ մատտէ մուլթիլիլէն, պօրսատա վուգու պուլունմագտ մուամէլաթըն ֆիտաթը եվլիլիէն պէնէր կիւն պիր վարապըլը մահսուսէնէ գայտ օլունմագտ, վէ ֆիտաթը ճարիէն շալի պուլունմագտ օլան իշպու վարապա, պօրսա գաթանմագտան էվլէլ սիւտիլլէր մարիֆէթիլլէ իլան գըլընմագտ տիր: վարապըլը մէղքիւրէն տէրճ օլունմագտ ֆիտաթը, պօրսատա ճէրէեան իտէն մուամէլաթըն կէօրէ թայեյին օլունմագտ տիր: (Տէլմէ)

ՄԻԼԼԻԵՆԵ

Բաթրիգ Ամենապատիւ վէճահ պետեան Պարթիւն սրբազան հագըլէթիլի, Նամիզաա օլմալարընա րապմէն, Ջատիլին իլը բազար կիւնիլ, սապահիսըն Մայր եկեղեցիտէ գուտտալը շէրիֆ թագ տիս իմմիլէր, վէ միւլթալի քարթըլարըլլա, քիլիսէ տէ հագըր պուլունման ինքնաթիւնէ հիւլիսի իլլէլիլլէ իլլէլիլլէր տիր:

Եէվլի սէքըլիլ տէ, մէպուսան վէ մէհալիսի միլլիէն ապա էֆէնտիլէրի, վէ միւլթէպէրանը միլլէթ, Բաթրիգ խանէնէ ագիմէթլէ, կէրէք Ս. Ջատիլի վէ կէրէք բաթրիգ հագըլէթլէրինին իսթիլէրինին եէվլի մահսուսըն թէպրիլ իլլէլիլլէր տիր: Միւլթարիլլէ հագըլէթլէրի, միւլթարիլլէլլէ միսաֆիլլէրի մէմուռնէն վէ իհթիլաթմէ գապուլիլիլլէ, թէպէրիլլէ քեաթը բէտէրանլէրիլլէ քէնտիլլէրինին թէսարիլ պուլունմուշար տիր:

Քէգալիք, օ կիւնիւ, սէֆարաթ թէքմէմարըլլա Ագարեան էֆէնտիլի հագըլէթլէրինին վէ Պուլկար էկզարգ խանէսինին վէքիլլէրի, պէր միւլթաա բաթրիլլէ միւլթարիլլէ հագըլէթլէրիլլէն բէսիլ վիլիլթ տ վիրմիլլէր տիր:

Միւլթարիլլէ հագըլէթլէրինին վէքիլլէրի տաթիլ, Ջատիլին իքիլիսի կիւնիւ, իքի վարապետ վէ իքի միւլթէպէր զաթ իլէ, րում բաթրիլլէ խանէսինին, վէ Ագարեան էֆէնտիլի, վէ Պուլկար էկզարգ խանէսիլլէն կիտէրէք, Ամին. Պարթիւն սըրբազան հագըլէթլէրի թարաֆընտան լագըմէյի թէպրիլլէ իլլէլիլլէ տիր:

Տիւն տաթիլ րում բաթրիլլէ վէքիլլի, միւլթարիլլէ հագըլէթլէրի Նէգատիլէ կիտիպ, իատէյի վիլիլթ իլլէմիլ տիր:

Գարապաշ Կարապետ էֆէնտիլ թարաֆընտան կէօնտէրիլլէ տիր:

... Տէր,

Շնորհապատ պիտի լինիմ ձեզ հաճել բանալ ինձ զէշա ձեր պատուական օրազգրին ի հրատարակութիւն յետագայ տողերուն՝ որք անցեալ տարի, Հոկտեմբերի 20 ին, ի հանդիսի պարգեւաբաշխութեան վարժարանին Սրբոյն Յակոբայ, խօսած ճառիս նախաշարիւն են, Ընթերցողք ձեր պիտի տեսնեն թէ սոյն պարագային մէջ եւս յայտնած եմ ես, փղծկեալ սրտիւ, մեր ազգին արդի աւաղելի վիճակին համար զգացած ցաւա եւ դառնութիւնս, եւ յորդոր կարգացած եմ, որպէս երէկ, վախճան տալ աղէտաւոր երկպառակութեանց, եւ միւրեաւել ի զարգացումն եւ ի բարեկենդանութիւն Հոռվմէական կաթողիկէայ Հայոցս:

Ընդունեցէք, աղաչեմ, ... Տէր, մեծարանացս անկեղծ հաւատալով:

ԿԱՐԱՊԵՏ ԳԱՐԱԳԱՇ

Բերա 17/29 Ապրիլ 1886

8. Գ. Ձեր երէկուան թերթին մէջ, Ամենապատիւ Ագարեան Պատրիարքին եւ կաթողիկոսին կայսերական Պետրին հանդիսաւոր ընթերցման համար, անխտիր ամենայն կաթողիկէայ Հայոց զրկուած հրաւիրազրոց առթիւ՝ հրատարակուած նամակն՝ արժանի եղած ըստ ուղարկութեան կարգացի: Փափաքով խնդրոյն լուսաբանութեանը համար՝ քանի մի շիտողութիւններ ընել՝ որոց յուսամ թէ հաճիք ձեր ազգասիրական օրադրին մէջ տեղ մի չտրուի:

4. Գ.

Ահաւասիկ յիշեալ ճառին նախաշարիլը:

Հրաւիրեցոյ ի հանդէս պարգեւաբաշխութեան Վարժարանի Սրբոյն Յակոբայ քաղցրէ ողջունել ուրախութեամբ զգեղեցիկ եւ զգովելի զայս յառաջադիմութիւնս, զանվրէպ գրաւականա ապագայ

մեծագոյն յառաջատու իմանց: Այսպիսի հանդէսը միակերպ, բարձրացուցանէ քաջալերութեամբ զմեզ, զլքեալքս, զվըհատեալքս ի բազմակածեան աղետից եւ յաւաղելի անշուքեան մերոյ գործիս, եւ արծարծեն անդրէն վերստին ի սիրտս մեր զյոյս նորոգատուր բարօրութեան եւ բարեփառութեան: Արդարեւ հրապի յեղափոխեալ են ժամանակը... Ո՞րչափ յառաջադէմ, ծաղկեալ, փառաւորեալ էր երբեմն կաթողիկէայ Հայոցս ազգն, եւ այսօր հրապի յետեալ, խոպանացեալ եւ անփառունակ... Գօտուլիլլէր աղէտաւորք, հերձուածք աշխարհաւերք, թըշուռութիւնը յոգնատեսակը անշուքացին, վատթարեցին, աւերեցին զպերճացեալն, զնախանձելին յազինս Արեւելից, զմարգարիսն պատուական՝ Օսմանեան կայսերական փառազարդ թագին, զբարձրացուցիչն հայ անուան, զաւանդապան հաւատարիմ փառաց եւ պարծանաց անցեալն: Ո՞վ կարէ անտրտուծ եւ անարտօսը մնալ ի յիշատակ այն գեղեցիկ եւ պանծալի աւարց, յորս Վենետիկ եւ Վիէննա լոյս տփռէին առատահոս, արդիաժաւալ ընդ ամենայն կողմանս մեր աշխարհին, եւ հայրենի աստուածաւորք բարբառոյն հետ, զոր մագապար ի կորզէին, ազատէին յամենաժախ ժանեաց ժամանակին, զոգցեն իմն եւ զհայութիւնն իսկ դարձուցանէին մեզ այսրէն միւսան՝ զամ, յորս Բարիք եւ Վենետիկ պարգեւէին մեզ զընտիր ընտիր ուսանողսն այն, զարժանաւոր սանսն անմահ բարեարարացն Մուրատայ եւ Ռափայելի, յորս պետական մեր պաշտօնեայ՝ հանճարով եւ աւագութեամբք երեւելիք՝ եւ վաճառականք, սեղանաւորք եւ դրամատեարք մեր մեծափաթեալք, փայլէին, պայծառանային ի յառաջադէմս, յորս ինքնակալք եւ թագաւորք հովանի լինէին մեզ, եւ կայսրուհի ամենափառ, - այսօր մայր ցաւազին եւ անմիկթար, եւ գուցէ ոչ ինչ նուազ մեծ, իւր թշուառութեամբն եւ արտասուօք, քան երբեմն՝ ականակապ եւ մարգարտազարդ թագաւն կայսերականաւ, - ի գալն յայցելութիւն թագաւորանիստ քաղաքիս, զեկեղեցին մեր ընտրէր, ի մէջ այլոց այնքանեաց, եւ անդ տեսանէր զսուրբ պատարաքն, եւ արքայական սքանչելարութեան եւ մեծագին պարգեւօքն ուրախացուցանէր եւ մեծացուցանէր զմեզ:

Սաղմ, Սաղմ, սիրտ իմընդ քեզ գեղանի, Ո՞ր ձեռն ըզբոյլ մերկեաց տեսիլ գեղանի: Ո՞չ, թէ յանկարծ իւր զաղէտը քոյին, Կըրկիսալուտակ աչք իմայլըլըր դառնային:

Եւ մինչեւ երբ պիտի տեսնեն պառակտութիւնըն թշուառացուցիլք՝ որ զոյուլթեան իսկ ազգիս սպառնալ, Գիտնալք արիարար գեր ի վերոյ յառնել, համբաւնալ կարեաց մարդկայնոց, ազատանալ ի կանխակալ կարծեաց, եւ թօթափել ի բաց զամենայն ակնածութիւնս, եւ երթամբ միահամուտ ի Գանոսա, ոչ ի հինն, այլ ի նորն, ի Գանոսան անյիշարարութեան, քաղցրութեան, խաղաղամիլութեան, իմաստութեան եւ արդարութեան, ուր գնաց ուր ուրեմն, - հիւ աստուածախառն զարմանալիալ տեսչութիւնը, - եւ գոռողացեալն կառուցող Գերմանական միութեան, ուր գնաց եւ օգոստափառն ծերունին ութսուն եւ ութամեայ, մեծապէս պանծացեալն յոյժ աշխարհական տիեզերասաստ, ինքըն ի հոգեհանճար Բահանայապետէն լինել դատաւոր եւ իրաւարար իւր պետութեան եւ Սպանիոյ մէջ: Առաջնորդութեամբ լուսաշաւիղ հոգեւոր Տեառն մերում, երթամբ տանիմք եւ մեք, զդատն ազգային իրաւանց յատեանս առտուածամերձ, եւ լսեմք, ընդհանրաւ ըզպատգամս հոգեւից եւ հոգեմուխ Հայրապետին, դնեմք, առաջի երկնահանգոյն խորանին աշխարհամատարան, ուխտ հաշտութեան, ուխտ աղի, եւ բառնալք, ջնջեմք մեր մէջէն սպառնալու եւ զհետս անգամ ազգակործան երկպառակութեանց:

... 4. Գ.

ՍՈՒՐԷԹԻ ՊԵՐԱԹԸ ԱԼԻ

ՄՈՒՃԻՊԻՆՃԷ ԱՄԷԼ ՕԼՈՒՆՍՈՒՆ

(Խաթթը տէսթի Հիւմանուն)

Էրո՛հնի Գաթուիկի Բաթրիգի վէ կա.
Թողիկոսու ըիւթպպիթլու Ոգարեան
Ստեփան Պետրոս էֆէնտի հաղրէթ.
Լէրինէ իթա օլունան Պէրաթը ալի
սուրէթի տիր .

Տէրխասառեթիւմի վէ Մէմալիքի մահուան շահանէմտէ միւթէմէքքին էրմէնի Գաթօյիք ճէօմասաթը Բաթրիգի վէ Կրիկիս Կաթողիկոսու Հասունէ Էֆէնտիսին վուգու պուրան իսթիֆասը իւզէրինէ Ենթինէ մուզատտունս վէ ուսուլ վէ զարտուն վէճնէ ինթիսապ իտրիտի, վէ մէմուրիքէթի Թարաֆը էչրէֆը Բատրշահանէ տէն թաստիգ վէ ինրա գըրլնմը, օլան քաթրիգ վէքլիի քիսգոպոս Ագարեան Ստեփան Պետրոս Էֆէնտի մէմուրիքէթ ինի միւթէգամօն Պէրաթը ալիանըմ իստար վէ իթաւըն իսթիտա իյլէտիկինէ մէպին, մէճնուր վիւքէլայի Փախիսամումաս վէրիւմէն զարաթ իւզէրինէ, միւթէսալլիք վէ շէրէֆտուտուր օլան իրատտիի սէնիքիքին Գէհրիքեարանէմ մուճպինճէ Տիպանը Հիւմանուսուտան գաթտէի գատիմէնէ թէվ-ֆիգէն, պալէասը խաթթը Հիւմանուր Միւլիքեանէմէ միւվէշչահ իչպու Պէրաթը ալիանըմ վէրտիմ վէ պուտուրուտմ քի, միւմալիէյ Ագարեան Ստեփան Պէրաթ Էֆէնտի Տէրխասառեթիւմ էրմէնի Գաթօյիք Բաթրիգիկինէ վէ Կրիկիս Կաթողիկոսուղոսունս միւթէսարթիք օլուպ, Բաթրիք վէ Կաթողիկոսու օլտուղու գալմըն գալիտը մէզնէպիքեմինէ մուզպյիք վէ ուսուլ վէ նիզամաթը տէվէթի Ալիանէմ միւնաֆի, վէ պէի էէի էէ-չ Գոգոան Ելլէն Ենէնէ լէնի քէնի Եւլլէքքէն Ժալլէքքէն Ելլէն Ժալլէլէյ Հոսանէ Էֆէնտիք Էն ինի Բէլլէն Պէրաթ Ժալլէքէ վէ ճէվէն Հիւմանուսուտան մաթիպիք Գալլէն ուսուլ վէ լէրայիէն մալալէթ (1) հալ ու ճարէքէթի գուհուր իթմէտըճէ, վէ պիգ-գաթ իսթիֆասը վուգու պուլմաթըճա, մաստամէլ հաեաթ ազլ օլունմաեա, վէ Բաթրիք վէ Կաթողիկոսուղոսունս թասպի Ելլէրտէ օլան ճէմիի մէրխասալար վէ քիսգոպոպոս վէ ռահիպլէն վէ թէշիք Էնի Գաթօյիք ճէօմասաթընս պէօ-Երիկի վէ քիւչիկիւ, միւմալիէյի իւզէր-լէրինէ Բաթրիք վէ Կաթողիկոս պրիկի

(1). 1296 անէստի շէհրի բէպի իւլ ա-
խըրընըն 16սընտա Հասուն էֆէնտիեէ վէ-
րիւն Պէրաթտա միւնտէրին շէրայիթ ա-
թիտէքի տիր .

. . . Բաժրորդիկէ վէ եայտառ քրիստէ
 վէ մանաթըրալարնա վէ սայիր միւսայէր-
 աթըրնա մէրպուրէ էմլալըն սուրէթը թէ-
 մէլլիւր վէ ֆիրուսէթ վէ իտարէսի հէր
 վազըթ տէվէթի Լիլիէմի ուն ճարի օլան ,
 վէ օլաճադ գալմախին վէ ուսուլ վէ Նի-
 զամաթըրնա թապի օլտադ վէ միւլէթճէ
 Թէճեսին օլունմուլ վէ եախօա օլունա-
 ճադ իսաթախանէ վէ դուրէպախանէ վէ
 սուրէթըր վէ մէլլիւր վէ իտարէսի հէր պիր
 Թարաֆտան միւսախէլէ օլունմաեարադ
 իզլալաթը մէվլուէէի տէվէթի Լիլիէմի-
 թէ թէվֆիզլէ իճրա օլունմազ , վէ միւլլ-
 թըր մէրդոււլէ վէ ֆիրաւունման վէ թէպալը
 տէվէթը Լիլիէմիտէ բիգուդազ վէ բէհա-
 պիլըր սայիրէնին սուրէթը թապինինտէ էօ-

Թաթրիզի լինելն մութեայլից տեսչէն ու մուրլէրինտէ քննտուէն միւրաճապթ ի տիպ, եօլունտա օլան սէօզիւնտն թէճալուզ իթմէնիպ, հէր վէճհլէ իթապթ վէ ինդընտա իտէրի, վէ Բաթրիզ վէ Կաթուղիկոսլուղունա թապի եհնլէրնտէ ազլ ու նասպալ մութմահազօ օլան մէրխասալաւաւը վէ բաբասալարը վէ գարապաշալարը, մութմաիլէյի աեհնլէրի իւզրէ ազլ ու նասպ յլլէտիքտէ, ախէրտէն քիւնէնէ միւտախէլէ իլլէմէնէ, վէ մէրխասալարտան պլմաիւն թէպտիլ լալլում կէտիքտէ, Բաթրիզը մութմաիլէյի մէօրիւ իլէ թագրիթ թագտիմ օլունուպ, շուրութը տէրճի իլէ մաիլէն Գէրաթը ալիշանըմ վէրիլիպ, Բասարուզաթը սալիւն իլէ հիչ քիւմսնէնէ մէրխասալը թէվճիհ օլունմանա, վէ իշպու մէրխասա վէ բիտպպոյալարն ազլ ու նէֆի վէ սուի հալինի մութիւր վիւլաթ վէ մութէալարըֆիլն վէ հիւքքեմա թարաֆալարընտան աղզ կէլիպ թէշէքքի օլունտուգտա, սընէթի մութմաիլէյիտէն իսթիւլամ օլունմատըգճա իսզա օլունմանըպ պլիթ թարիզ իլէ մուգատտէմ վէ մութախէլիթ թարիլիւ Ֆէրման տախի սատոր օլուր իսէ, իթիլիպ օլունմանարգօ պլիթ թահիզօ իճապը իճրա օլունա . վէ մէրխասա վէ բիտպպոյալարտան պլիթ լիճնիւլ մասալա Տէրխասաթէթիմէ կէլիպ, եհրինէ ախէր բաշիպի թէվլըլ իտէր իսէ, քիւնէնէ մութալիթէթ իլլէմէնէ, վէ կէրէքքէնէտիլիւն իլէ կէրէքք մէրխասալար վէ սալիթ բաբասալարն իտան վէ մութէնէլէրինտէ պէր վէճհլ սէրպլէսթի իճրալի աեհն իլլէմէլէրինէ, վէ պունա մութէֆէրի օլան ֆիլիւլէրինէ քիւմսնէ թարաֆընտան թարաուզ վէ մութալիւնէ օլունմանըպ, վէ գատիմտէն պէրու գապթ ու թասալարուֆալարընտա օլան քիլիսէ վէ մութմասաթմըլարընա, վէ Տէրխասաթէթիմտէ վէ կէրէքք թաշալա մաշէլլէրտէ օլան զիտաթէթկէպալարընա, վէ մէլէրէրիլի ուտուր մութթատէլէրի իւզրէ գապտըրմազա, վէ սասալի իճրալի աեհնլէրինէ քիւմսնէ մութմանապթ յլլէմէնիպ, բաթրիզը մութմաիլէյի մէօրու թագրիթի մութէպէր թութութուլարգ, աեհնլէրինէ մութեայլից հէր վէ ճիւարը ու ինաա իտէր իսէ, մութատտէնէ օլունա . վէ ճիւտաթը մէրգուսնէ թախտուս պլիթ վէ մութմաիլէ օլունմասալարը պլիպ հարի շէրիֆ քիւմսնէ թէֆթիշ վէ մէֆէհիւսա իթմէնիպ, վէ վազը գատիլի իւզրէ վազը օլան թամիթ վէ թէքրմիւլէրինէ մութմանապթ գըլլնմանա . վէ պլիթ մագուլէ գատիմ քիլիւնէլէրի մալուլա վէ մութարաթ իլի ախէրէ մէրիւմէնիպ, վէ ախէրին տէնի ինչի քիլիսէ վէ մանաթմըլարըն էշետալա թարաուզ օլունմանըպ, լէհն օլմազ իւզրէ ախզ ու գապալ իթտիլիլնէ, վէ պլիթ թագրիպ ախզ օլունմուշ իսէ մարիֆէթը շէրէ կէս թաթիլէ դէտա իլէ մաշէլլէրինէ թէպլիմ օլունա :

Վէ՛ Ե՛նտաւարթը մէրգումէտէն պրիւ, ա-
ինըրի իւզրէ ագտը նըբեաւ վէ ֆէսխ
լըբեաւ իտէԵ՛ն օտուգլարընաւ, բաթրի-
բի միււնիւրէն վէ եախաթ թայիւն իտէ՛
Ե՛ն ին միւնիւրէր մախիթ թիւլլէ իրա ուու-
նուպ, ախէր թարաֆտան միւտախէլէ
թրտրիւմէն, վէ բաթրիզը միւմախէլլին

թէտէն պէտու ճարի օլան ուսուլէ թէվ-
թիգէն ինթիխապ օլունարազ Պապր Ալի-
րիգէ արզ իւլ, Տիվանը Հիւմանտիստման
էնր վէրիւմէտիքճէ քաճաթը մէմուրիեթ-
էնր օլան վէտէպէր օլմազը, վէ բաթորիզլը
մազազը վէ կիլիկիա կաթողիկոսուգու-
միւննալ օլտուգտա, էօթէտէն պէրու ճա-
ւի օլան ուսուլէ թէվթիգէն, թէպասպը
տէվէվթի Ալիեմտէն օլան միլլէթի մէր-
գունմէ սէրգոպոպու վէ բիգոպոպունը-
նան պիր միւննալիս ինթիխապ օլու-
նուլպ, թարաֆը տէվէթը Ալիեմտէն
թատաթը օլունմատքազ, մէմուրիեթի
թանընմաւազ, վէնաաը միլլէթը մէրգու-
մէննի իշլէրինի նիզամ վէ ուսուլէ թէվ-
թիգէն իտարէ իտէրէգ զէնտիւլէրինէ մախ-
նուս վէ եախտ քաթորիզլիւր մէզիւր իւլ
Պապր Ալի-րիգէ պէնթիմէն գառնաւան թէս-
լիլէ օլունակէլէն միվատա վէ խունաւաթ-
տա ճաննիպտէն Հիւ պիրիսինին միւտախէ-
նէսինի թէնգվիզ իթմէմէզ շարթը իւլ . . . :

վե մշխառաւարքն վե վեքիլէրինն մա-
րիթնթ վե իւնի եօզ իքէն, կէրէք ճէր-
սաստնթիմն վե կէրէք թաշաւարոս ա-
եհնլէրինէ մուխալիֆ օլարազ աշաը նի-
քեան իտէն քաքաւարքն վե եախօտ վե-
քիլէրինի նազգալըննտա լազըմ կէլէն
թէլէտիպլէրին իծրա իլէ տիքտն, քիմէնէ
միւտասխէլէ իլէմէնէ. վե ազտ նիքեան
վե Ֆէսիը նիքեան մատտէսխտէ անիլէ-
րինէ մուխալիֆ սայիր խուսուստա միւ-
նազաս իտէն իքի խրիսթիեան մապէյն-
լէրին, քաթրիդի միւմալիէյն վե եախօտ
վեքիլէրի թահազ իտիպ, անհնլէրի իւզըն
միւն իլէտիքեան, վե քիլիսէլէրինտէ եէ-
սան վիրապաֆօրօզ իլէտիքեան, գուզաթ
վե նիւվալապ տախլ ու թաառուզ իյլէմէ-
նէլէք. վե ճէօմասաթը մէքըումէնէ ալ-
րաթ պօշաւազ վէ ալրաթ իւզէրինէ ալ-
րաթ ալապ անիլէրինէ մուխալիֆ օլ-
մաղլէ, օ մազուլէլէթ բուխաթ վէրիլ-
մէնիւլ, էօյլէ մուղայիրի տեհն հալէպի
վազգուրնտէ իզթիզաը իւզըն թէլէտիպ
վե կիւշմալ օլուհա. վե անիլէրինէ մու-
խալիֆ օլարազ նիքեան իտէն քէսանն
քիլիսէլէրինէ կիրմէսի մուղայիրը անի
օլուղուհնտան, օլ հալտէ ֆէվթ օլանլա-
րէն քաքաւար թարաֆլարքնտան քաշաը-
բուլմաը զըմլընտա գուզաթ վե նիւվ-
ալապ վե սայիր գաւաղթան թարաֆլարքն-
տան ճէար ու թէքրիֆ օլունմանա:

Վէ մերձատար վէ ընդօգոսւար վէ
 քէնչուէր վէ քէնչուէր վէ լափիւլէր վէ
 սայրիւրէր հալը հաւաթընտա քէնտի ա-
 երնէրի միւգթէգաւընճա, քիլսէլէրինէ
 վէ մթքէր վէ ֆուրքարախանէլէրինէ վէ
 լաթիթի վէ կաթիուրկստարընա յուգուտ-
 վէ էշնաուէն հէր նէ չէլ վասիհէթ իտէր-
 լէր իաէ, վասիհէթլէրի նաֆըզ վէ մազպուլ

Ռուս, ֆէլմ օլուտ-գլարընտա, վերէնէլէրի
Թարաֆընտան Թասարուզ վէ միւտախէլէ
օլունմանը, միւտախէլէ վուգուհնտէ
աեխի վէ գայիտէլէրինձէ քէնտի ճէօմա-
Թարաֆընտան գաթօլիք շահուլէրի իլէ
շէլէրէ իսթիմալ օլունուպ, վարիտէլինաւ
ալը վէրիլէ: Վէ պիւս վարիս ֆէլմ օլան
մէրիսաալարըն վէ բաբասլարըն վէ քէ-
նիլէլէրին վէ գարապաշլարըն, վէ մարա-
պետ Թագիր օլունուր քէշիչէ ալարաթ-
պըն շուգուտէ: Վէ կէրէք շէնպ վէ պար-
պիր վէ սայիր հեր նէ շէլէրի վար իւրէ,
աաթրիզը միւմախէյի վէ եախստ Թաքին
տոտէճկ վէ վէրիլէրի ախզ վէ գապզ իլէ-
տիքտէ, պէյթ իւլ մալ վէ գասսամ վէ
միւրէլէլէլէրի վէ մուհասըլար վէ սայիր
իլէրի Թարաֆընտան միւտախէլէ օլունմա-
նա: Վէ վէրէսլէրի մէվձուտ օլունլարըն
տուգուտ վէ կերէք սայիր էմվալ վէ էշ-
եալիլինէ բաթրիզ վէ վէրիլէրի Թարա-
ֆընտան վազը եէտ զըրընման վէ ան-
թինլէրինէ մուխալէֆ վազ վէ հարէքթ-
իտէն գաթօլիք մէրիսաալար վէ բաբաս-
լարը վէ քէշիլէրի բաթրիզը միւմախէյի
աեխիլէրի իւզրէ Թէէտիզ վէ սաշլարըն
Թըրապ վէ քէնտիլէրին բաբաս վէ գլա-
թապաշլըտտան ազլ վէ իրարաճ իլէ քիւ-
թէլէրին ախէրէ վիրտիքտէ, վէ միւզթէ-
զայի աեխիլէրի իւզրէ տէֆ վէ իրարաճ օ-
լունման բաբասլարըն եէրիլէ իզթիզա իւ-
րէնէ բարասլարըն Թաքինի խուտաշընտ
աարիճտէն քիմսնէ մանի վէ միւզգայիմ
լիսեա: (1) Վէ Բուրէիէ Տիւմալէյի՛ն Վէ

Երեսնասու վե Բեբուարըն վե Երեսներին վե
 Դերեսներին շերն շերնէն Դերեսներն հեր շե
 իննն Դաժարըն շերն Դերն ինն Եւն . Անի-
 շերն շաաթիկիտարն շաաթ եերթ իննին իննին
 լաւաճաւ . վե դաթօլիք ճէօսաւաթընտաւ
 պիլը պիլընիլն իտգուդ վե վերաթէթէ
 Դաաթար իմանազաա դուհուրնտէ , ըրդայի
 Դաաթաթէն իլն բաթիլդիւսանվե ճէ միլը-
 Դաաթի իլնթիլթիլթիլտէ , պիլը իմրի հադ-
 զանիլեթ ըուլեթ վե թէալիլե օլունաւ :
 վե դաթօլիք ճէօսաւաթընն ճէթէտէն
 պիլը ճէա կէլնկէլթիլթիլթիլ ըուսուսաթը
 Դիլթիլ վե սաաաաա ազէլէլթիլ : վե բաթի-
 իլդիւսանիլն ըուսուսաթ վե մէսաթիֆա-
 Թը վե բաթիլթիլթիլ անիտաթը քէմաքան
 Թաա օլունաւ , թէրէտտիլա վե մուխա-
 իլթիլթիլ օլունաւաւ . վե քիլիսէ վե մու-
 սաթիլթիլթիլ վե ըուսուրի բաթիլթիլ վե օլու-
 սուսաթիլթիլ վե բաթիլթիլթիլթիլթիլթիլթիլ
 սխա վե ճէլ իտէրլէր իսէ , մուհաթէպէլէ-
 իլ ճէթիլթիլթիլ թադիլն իթիլթիլթիլթիլթիլ

(1). Պաա Դերն Երեսներն օլաւաւ իննին-
 Դաաթիլ :

ժըման միտախնէն իլնմէն . վէ իշպու
րուսումնաթան հէր հանկը մահէլտէ օ-
լըն իսէ, մէրխապարտա վէ ապրի
ճէշլըրտէն թաթրիզը միտախնէն պա-
հազը օլտուգտա, թահսիլի իսին էմրը չէ-
րիֆիմ վէրիւլ, ճէնտի թարաֆընտան
մէթըուզը իլն թայնն իտէնէկի ատէմ
իլնէն զուգաթ Վէ Նուվվաթ թարա-
ֆընտան շըրէ մուսվէնէթ օլունուլ
թահսիլ իթտրիլէ, վէ թաթրիզը միւ-
սախնէն ճէտտիլ իսին օլան պաղ մահ-
սուլարընը վէ սաաազա նամը իլն ճէօ-
մաաթը մէրզուլտէն վէրտիլըրի շիրա
վէ եազ Վէ պալ Վէ պալր շէշալէրի խա-
նէսինէ նազըլնտա, իսկէլէլտէն վէ դա-
բուլարտա թէնալուխ դատիմնէ մուխա-
լիֆ կէօմրիւզ իմէննազ թարաֆընտան
մուսանաաթ, վէ թաթրիզի միտախնէին
վէ մէրխապարտա վէ բուզպասլարն
ճէնտրիլէն վէ թրիսէլէրնէ մախտա օ-
լան շէշալարընտան իսկէլէլտէն վէ դա-
բուլարտա կէօմրիւզ վէ պահ թալէպ վէ
սալզ իթտրիլտէն . (1) Վէ Գուլէի Բա-
թաալընդոս ղէրէ էնը շըրէ հազա օլուն-
աթ Լոււմ Էլտէթի, Բուրէթը Գաթէն Գ-
Է Գէն-ու, Գէր Բուրէթտան հապ Էնթե-
լուլտէն . վէ թաթրիզը միտախնէին վէ
մէրխապա վէ վէթրիլէրին սաթն օլտուգ-
լարը դօնադարնա ապէրի վէ էմր էօրֆ
վէ սալրիլէրի թարաֆընտան դօնազ թէթ-
րիֆի իլն ըհնհիտէ իթտրիլտէն . վէ ճա-
մն վէ թրիսէլէրնէ, վէ ճէտիսինէ մուխ-
սուս ապաաընը էլնտա կէօթրիլտէն միւ-
սախնէն օլունմաա . վէ թրիսէ վէ մանա-
թըրլարտան միթէպիլիզ պաղ վէ պաղնէ
վէ թարա վէ չաեըլարընա վէ տէլրիմէն-
լէրնէն վէ թրիսէլէրի իսին միտաֆաղլ
մուխախնէն վէ վէ թրիսէլէրնէ վազթ
օլան պուսուլթ վէ տէքեաթն վէ ճա-
մալ վէ էշաար միտադիւթ վէ դալըր միւ-
սախնէն վէ տալարլարտան միտաախնէն
վէ թէնարուզ զըրնմաա :

Վէ պաղը զիդուտէնէ՛ր օլան քիմէնէն-
էր, չու մէրիսասար վէ եախտ չու բա-
նալ քիլան մանէնէ կէնտէր, վէ եւ-
չու քիլիւնէի վէր տէշու ճէպր վէ թէ-
ասատի իթմէն. վէ միւմալէյն, Բաթ-
րիզիթը մէջքիւրու պէր միւնվալը մէշրուն
էրէյալիթի գաթիմէնէն լիւնէիթէն պէր
վէճնի, թէճէիտ զապթ ու թաարուրթ
խրպ, Բաթրիզիկնէն վէ Կաթողիկոսաւ-
ղուան միւթէպալիզ ուրիւր վէ խուտար-
ան վէճնէ միւն Վէ վիճուն տախ ու
Թաարուրզ գրընալալալ:

Թահրիրէն Ֆի էլէնզմէլ մասի վէլ աղը-
րիյն , մին չէրը ճէմազի իւլ ախըրը , լիթէ-
նէի սիւլուս վէսիւլիւմիէթիւի վէ էլՖ :
1303 ճէմազի իւլ ախըրը 24
1886 մարտ 15/27

ՍՍ.ՐՐԱ.ՖԻՑԷ

ቀፊና፡፡ ማግኘቱ

Գալաթա 17 ապրիլ	
Եւ. ուսմանի ապրիլ 16 զաբ. գ. ք.	46-24
Գ. ք. 17 ապրիլ (սոսպլը)	46-18
Իւնիֆիկէ 16 զաբ. գ. ք.	77-00
Գ. ք. 17 ապրիլ. գ. ք.	77-00
Յերի Ա. Ա. Իսթիքրազ գ. ք.	24-20
Բ. Բ.	46-35
Ը. Գ.	46-48
Դոմանիլ լըմնառֆէրլէրի	37-1/2
Ազլէ ֆարիզի	06-
Էբոր	00-00
Էլէվաթիզի	00-

ՊԵՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԷԱՐԸ

Դրեալի ժեներալ	Գ. Զ. 03-30
Սթանպոլ պանդառը	04-20
Եսիէթէ ժեներալ	03-17
Ժարմկայ	285-
Եսիէթէ Օթթումա պանդառը	03-15

ԱԳՉԵԼԵՐԻՆ ՅԻԵԱԹԸ

Տոմար	Կրթասը	100	Դրշ. տասն	72- Բթ.
Աճեալ	Ռենտիսե	Փարաք	107-38	
	Տէթալիք	»	98-	
	Նէշիք	»	102-05	
	Կթըլը	»	102-23	
	Ազաքը	»	800-	
	Իայաճէ		4000-	
Նկիւրիք	Իրասար		110-25	
Նրանտըզ	ալթուէ		88-03	
Սոլ			90-48	
Իրէմիք	ալթուէ		54-20	
Պարալսն	գալմէսի		9-10	

(1) . Երևի այս փեթա իսթիգամը օլ-նան
հիթիւալն :